

Baltijas Semkopis.

Makša:
Par gadu 2 r., par 1/2 gadu 1 r. 10 l., par 3 mēn.
60 l.; ar pējsūtiņānu: a) par pasta: 2 r. 60 l.,
1 r. 40 l., 90 l.; b) Jelgavā: par gadu 2 r. 30 l.
Sludinājumi
makša 5 kap. 1/2 par rindianu.

3. gada-gājums.

Abstelleschana:
Jelgavā: „Balt. Semkop.“ redakcijā, Katoļu eelā № 2
(lehtā); Rihgā: Leelā Kaleju-eelā № 4, pee Kapteina
un Lūjawa l. l. grahmata-bodē un pee Lerchendorff l.
Raktu-eelā № 13. Zītur: Pee mahattajem, skolotajem,
pag. wezateem, sūbrimereem ic. un wišas grahmata-bodēs.

No 44.

Jelgavā, trešchdeenā, 2. nowembri.

1877.

Rahditajs: Laukfaimneeziba; Par semes nofaušchānu. Pļaujama mašchine. Cipša išeetošchana itali un uš lauka. — Wispahriga dala: Wehstules par Baltijas jadsūhi. — Sadsūhi un sinatniba. — Darschadas sūras: No ahrsemehm. No eestsjemehm. No kara-laukteem. Wisjauatās sūras un telegrami. — Sturdis najumi.

Laukfaimneeziba.

Par semes nofaušchānu.

Pahrats mitrums ir ta leelākā waina, tadeht kōti daudš lauku, lai gan zītadi labi un leeli, tatschu kōti sliktu pļauju isdod. Augi, kahdus mehš kopjam un audsinam, pawisam newar isdotees tahdā semē, kas pa slapija (tamdeht ari pa auksta), tapehž la wina naw purwa augi, bet tahdi, preeksch kuru isdošchānāhs wajaga siltas, tīfai mehreni mitras semes. Kad semē pa daudš slapijuma, tad gaisam gruhti peeskuht pee winas fewischtahm dakahm. No tam semē sagatawojāhs skahdigi weeli (kā dšels-offidula, sūhs, ogļu-uhdena weels, t. i. purwa gahšs), mehli maš ko palihdi, apstahdashāna ir gruhta, augi dabu sliktigu isfatu, u. t. j. pr. Zaur nofaušchānu ween slapijus tihrumus jau leeliski pahrlabo, tā ka wina, daudš reis eesahkumā pat bez mehšlošchānās, kōti labas pļaujas isdod un darscha gruntsgabala wehrtiba ihšā laikā nahf daudš leelaka.

Lai nofaušchānu waretu drošchi isdarit, wispirms ja-ismelle, kas pahrlajam slapijumam par zehloni, no kureenes tas nahf, un waj to war nolaišt grahwjus preekschā aistrotot waj nē.

Grib kahdu gruntsgabalu pilnigi nofaušināt, tad papreekschu niweleerejot ja-ismelle uhdena krišchāna, t. i. ja-ismelle, kuras weetas tai gabalā ir augstākas, kuras sematas.

Zehloni, zaur ko lauki paleet purwaini, war darschadi buht. Tāpat ari tee lihdselki ir darschadi, zaur kureem tas nowehrschams.

Parahdāhs pakalnēs slapijas weetas, kas alāsch no tam zelāhs, tā uhdens atdurāhs uš tahdu semes kahrtu, kas wina nelaišch zauri, un wišsch zaur semes wirskahrtu pamasitinam zauri speesdamees šahf uš leju no semes istežet, tad tahdās awotainās weetas ja-ustrot, kalna pušē tahm jarok grahwis, kura uhdens war sakrahteš, tā ka to par zitu grahwi war nowadit.

Za kahdā lihdsenumā lauks šahf purwainis mestees un slapijums tāpat no tam zelāhs, ka kahda semes kahrtu uhdeni nelaišch zauri, bet apakšch schihs zeetās kahrtas nahf mihtsta seme, tad zeetā semes kahrtā darschās weetas ar semes swahrsstu zaurumi isurbjami waj tas semes strehkiš dreneerejams.

Za lauks ne uš weenu puš it ne maš nenoslejahs, tā ka uhdeni it ne uš kahdu wišhi newar nolaišt, tad nofaušchānu darschahrt war ari tā panahht. Wissemakā lauka weetā ja-ustrot 10—12 pehdas dšita un 12 lihds 15 pehdas plata bedre; schini bedre eewada grahwjus, kas uhdena notežschānāi ratti. Bedres dibinā ja-urbj zaurums tīf dšili, lihds tas kahdu mihtstu semes kahrtu šasneedi; schini zaurumā eestahda afas truhbu, kura augschā ar schagareem apšedsama un wakigi ar akmeneem aistreanjama, lai wina tīf drihš ne-aisbahstos. Ari pate bedre japilda ar akmeneem.

Kur purwi, dihti, eseri nofaušinami, tur papreekschu japahrleezinajāhs, waj uhdenim wajjadšigā krišchāna. Za tā ir, ka uhdeni war nolaišt, tad neween uhdens no wiseem awoteem, kas no apfahrtejahm pakalnehm tur šatef, grahwjōs uskerams un nowadams, bet ari zaur purwu, dihti waj eseru krustam schkerjam grahwji rotami, kas wišhi weenā leelā grahwi ša-eet. Kur kahda lauka nofaušchāna naw isdama waj pa dandi makšatu, tur tas labatais, tahdās weetas ar koleem apstahdit un preeksch tam ihpāschī tahdus nemt, kas pahrato mitrumu eesuhž, tā ošchi, allschini kahrtli un apses.

Pļaujama mašchine.

Lai gan tagad, tur jau šen pļaušchānu esam beiguschī, tur wišsch schī gada pļahwums eekrahts un schihs leelais darbs jau padarīts, atkal no pļaušchānās atgahdināt, darscham lastajam warbuht nebuhtu pa prahtam; bet nahlokschu gadu tatschu pļaušim atkal, un uš to šagatawotees, it ihpāschī par kahdu leetu pahrrimat, kas darscham kōti deriga israhdijschēhs, aba nebuhs par launu, ne par agru, proti par pļaujamahm mašchinehm. Lai ari darschi, kas schini leetā ko peedschwojušchi, to pļajchaki isteiktu, daudšiem preeksch eewehroschānās.

Es pats, eekam man wehl pļaujama m. nebij, ar darschein, kas pļaujamas mašchines bij eegahdajuschēhs un jau raudsijschī pļaut; šarunadamees dabuju darschadi dširdet. Weens teiza: „Man ir S. mašchine, sirgeem šmagi gan eet, bet pļauj labi.“ Dtrs atkal: „Es ari nopirku S. mašchini, bet ne-eet lahga. Nosweesta nauda! Warbuht ja pee wafarejas warehs bruhket.“ Trešchais usslaweja kahdu B. mašchini, kas winam jau pahri gadus kalpojusi, par kōti labu un nepeezeschānu rihku. — Ka teescham taisniba bij schim goda-wihram — un tee diwi pirmee ari nebij neekus runajuschī, es pahrlēezimajos tad, kad mandš laukōs šahfā ta beidsot mineta B. mašchine strahdat. Schi ir Amerikas „Bukeije“ labibas un šahls pļaujama mašchine ar 4 grabekteem no Adrance, Platt un beedra Mjorkā un makšaja 330 rub. 1/2 pee Zieglera un beedra l. l. Rihgā.

Konstrūzija ir stipra un pušlihdš weentahršcha, tā ka pehž tahs lihdsdotas instrūzijas daudš maš šarvatigs zilweks it weegli to war šastelet un mašchini tā wajjadšigs wadit. Sinams ka kreetma ussteleschāna un wadišchāna pee mašchinehm ir no leela šwara. — Tadeht buhtu labi, kad instrūzija (jeb rahditajs preeksch šasteleschānās un bruhleschānās) ari latwiški buhtu lihdsadbonama.

Pļaušchāna eet wislabaki jaušā laikā un tahdōs laukōs, kur naw daudš akmenu un grahwju, jo tad ar mašchini war drošchaki un ahtrakti braukt. Kad argi war šahkt, par deemu nopļauj 20 lihds 30 puhras weetas diwi zilweki un tšchetri firgi pahrmainidamees.

A. Friedrichsohns.

Cipša išeetošchana itali un uš lauka.

Šlahpeklim pee mehšlošchānās leels šwars. Stala mehslus wiswairat tamdeht krahj un wairina, ka tanis daudš weegli kuhstajcha šlahpekla atronāhs. Kad ar teem preeksch mehšlošchānās pilnigi nepeeteet, tad šinams tahdi mehli japehrt, kam wiswairat šlahpekla. No wišahm škunstigu mehslu weelahm šlahpekliš ir tas dahrgakais; eestsch guano mehsteem un ziteem makšā par mahrzianu šlahpekla 40—50 kap.

un leelas jumas isdod wīnu pēhrot. Un tātichu šlahpeklī war daudj weeglati un lehtati eegahdatees, kad staka mehslus labaki peekopj. Zau ſen paſiſtams, ka pee ſtaka mehſleem, ka ar teem lihdſ ſchim afaſch apeetahs, leela daſa gaiſa iſgaiſt, ogles-ſlahbā amoniakā pahrwehſdamees, un uſ tahdu wiſſi ſaimneezibai bojā aiſeet. Ir gan ari lihdjeklī paſiſtami, zaur lurreem eeſpehjam, tahdu iſgaiſeſchannu aiſtawet, bet deeniſchā dſihwē ſchos lihdjeklus wehl wiſai maſ iſleeto.

Tas wiſlehtatais un wiſweeglaki iſleetojamais lihdjeklis preeſch ſlahpekla ſatureſchanaſ ir gipſis, ka to weenfahſch aprehkinums peerahda. Šlahpeklis ſtaka mehslōs toti weegli ſaweenojahs ar uhdēka, ogtu un ſlahbekta weeleem par ogtu-ſlahbu amoniaku, kaſ gaiſam lihdſigs un wiſai weegli iſgaiſt; ſtali wiſch lehti paſiſtams zaur ſawu ſtipru ſmaku. Ar gipſi ſatidamees, amoniaks ſaweenojahs ar gipſa ſehra-ſlahbi par weegli kuhſtoſcho, bet ne wairſ tik weegli iſgaiſtoſcho ſehra ſlahbo amoniaku; pee tam ogtu ſlahbe, no ogtu-ſlahbā amoniaka watam krahbama, ſaweenojahs ar gipſa latka datahm par ogles-ſlahbu kalki. Zaur to gipſis ſlahpeklī attur no iſgaiſeſchanaſ amoniaka weidā. Lopa ſtakoſ pa mehſlu un pakaiſu wirſu iſſehts, gipſis nelauj ſlahpeklīm tik ahtri un leelā wairumā par amoniaku pahrwehſtees: gaiſs ſtali no tam paleek tihraſs un weſeligatſ preeſch lopeem un zilwekeem un pee tam wehl toti dahrgā augu bariba paleek ſaimneezibā un ne-aiſeet pa wehju. Ar ſtaka mehſleem kopā ſajauktſ, gipſis toti daudj palihdſ ari uſ lauka; wiſch nelauj organiſkeem weeleem tik wiſai ahtri ſatrefet (ſapuht) un ſtaka mehſli paleek arweenu miſhtſi, ari kad toſ ilgaku laiku gribetu uſglabat, un nepaſaudē gandrihſ ne neeka no ſawa daudſuma. —

Lai 1 mahrzinu ſlahpekla atturetu no iſgaiſeſchanaſ, ſtaka mehslōs ir waijadſigas 5—6 mahrzinas gipſa, kaſ 2—3 kap. maſā. Za nentu ari diwreiſ tik daudj gipſa, tamdeht ka wiſs gipſis nedabū ſtrahdāt, tad ari wehl par 4—6 kap. dabū 1 mahrzinu ſlahpekla, kaſ pēhrot 40—50 kap. maſā! Labaki un ar wairaf pelnaſ gau ne-weens ſemtopiſ ſawu kapitalu newar iſleetot.

Ir aprehkinatſ, ka uſ katru leelopu it deenas 1 lihdſ 1½ mahrzinas gipſa waijaga, lai wiſas tahs mehſlu daſas kkuhtu ſectas, kaſ iſgaiſt; tadeht tad it uſ katru leelopu gada laikā wajadſetu: par 7 mehneſcheem ſtali kaſdas 300 mahrz. (1½ m. par deenu) un par 5 mehneſcheem, kamehr lopi gauds eet, kaſdas 80 mahrz. (½ m. par deenu).

Sadſihwe un ſinatniba.

Frantiſchu treſchās republikas pirmee presidenti.

Tagadejā waldbiſas forma Franziſā jau pa treſcham lahgām ir wirſrofu dabuſt, ir III. republika. Šchis III. republikas pirmais presidentis — tā laſtaji jau ſin — bija nelaiſa

Ludwigs Adolfs Tjehrs, kura dſihwes apraſtu mehſ ſawā 36. num. ſ. g. neſahm un par kura nahwi 35. num. „Valt. Semk.“ ir ſinots. Kad mehſ ſchodeem wina bildi neſam, tad tas noteek tahs augſtas weetas deht, kaſdu Tjehrs neween Franziſas, bet ari wiſas zilwezes wehturi, bet ihpaſchi Eiropas diplomatiſas un poliſtikas laukā eenem un uſ wiſeem laiſeem paturehſ. Wina nahwe ſatrhzinaja Frantiſchu tautas ſirdi un zehla pateſu noſkumſchannu pee Eiropas waldbihām, kaſ wīnu afaſch augſtā zeenā un godā tureja. Tagad wina ſaps ir ta weeta, to neſkaitams lauſchu pulſs apmeklē, kur Frantiſchu tauta ſawam ihſtam mihtotajam miſleſtibas upurus upurē.

Otrais III. republikas presidentis ir **graſs fon Mat Mahons**, herzogs fon Magenta, Franziſas marſchals, dſimis 13. juniſā 1808. ſawas ſamilijās muiſchā Sully pee Autunas. Wiſch ir pehznahſtamajſ no kaſdas Iſtru ſamilijās. 1830. g. wiſch nehma dalibu pee ſara-pulſtu ſuhtuſchanaſ uſ Aſchiri (Aſritā), 1837. g. paſihdſeja Konſtantini ar joni eenem, 1845. g. wīnu eezehla palkawneeta tſchinā, 1848. g. par brigades generali, 1852. g. par diwiſiſas generali un infanteriſas general-inſpektori. 1855. g. wīnam uſtijeja. Kanroberta weeta, wirſkomandu par austruſia armijas otro korpuſu un wiſch ar joni eenehma Malatowa torni (Sewastopolē). 1856. g. wīnu eezehla par ſenatoru un par wirſkomandantu pahr wiſu Frantiſchu ſara-ſpehku Aſchirē. 1859. g. wiſch komandereja Frantiſchu armijas otro korpuſu Italiſā un ihpaſchi zaur wīna iſmanibu Frantiſchi 4. juniſā uſwareja pee Magenta, jo Mat Mahons uſ ſawu paſchu atbildi metahs eenaidneekam no ſahneem wirſu. Pehz tam wīnu eezehla par marſchalu un herzogu no Magenta. Pehz meera noſlegiſchanaſ Wilafrantā wiſch dabuja wirſkomandu par 7. armijas korpuſu Riſē, un 1864. par lehgri pee Šhalons (I. Šhalong); pehz tam wīnu eezehla par generalgubernatoru Aſchirē.

Wiſpahriſa daſa.

Wehtules par Baltiſas ſadſihwi.

No Theodora Wolanda. XIV. wehtule.

Kurſemes ſemn. liſ. gr. § 200 ſtahw rakſtiſ, ka teeſas kopſchannu, poliſeju un waldbibu weenā kopā ſajaukt, weenas eeſtahdes (pagasta teeſas) rokā nodot, kaudihm atneſot trihſkahrtigu labumu, proti zaur to maſak zilweku teekot ſemtopibai atnemti, ſemneeki 1. inſtanze teekot no ſemneekem teeſati un dabonot taiſnibu bez ka teem buhtu zeki jatur.

Rahdus augtus ſchis „trihſ kahrtigais labums“ ir atneſis, mehſ jau ſinam; daſcham labam wehl ſuhtſ ſinama weeta no ſchi „trihſ kahrtiga labuma“. Zaanako laiſu atſiſchana un rektſ-teoriſa, jaunee pagasta liſumi no 1866. gada ſcho „labumu“ iſahrdiujſchi trijās daſās: teeſaſchana ir ſtingri ſchirta no poliſejas un waldbiſas (adminiſtraziſas); pagasta teeſas ir atſwabinatās no muiſchas poliſejas waras, ir nobiſbinatās uſ jo ſtiprakeem patſahwibas pamateem. Bet kaudis to wiſpahriſi wehl neſpehji iſſchirt; wīnu galwās pagasta-teeſa paleek pagasta teeſa, ka ta jau no wezeem laiſeem bijuſi, un „pagasta wiſri“ paleek „pagasta wiſri“, waj tee nu ſehd pee teeſas, waj pee pagasta walbes. Wini no ſawas 50 gadu ilgās miglas wehl neſpehji atraifitees; wini wehl ne nogid ſkaidri, kaſda milju ſtarpiba ir ſtarp taiſnibas iſſpreeſchannu, — ſcho augsto un ſwehto amatu, zaur kuru walſts liſumeem jaiſpildahs, japeenem meeſa, — un ſtarp pagasta darifchanaſ, kaſ jo labaki ar kura katra darifchannu-ſantora darbeem ſalihdſinamas un wiſwairaf tikai iſweizibu un pateſu miſleſtibu pret pagastu un wina labklahſchanoſ — ihſtu patriotiſmu — pagehr. Tadeht kaudis daſchā weeta ſawu pagasta walbi bez pagasta teeſas wehl nebuht neſpehji domat; abahm jabuht weenā namā, weenā iſtabā, — preeſch abahm jabuht weenam ſkrihwerim, ja — daudſreiſ abahm jatur ſehdeſchanaſ weenā deenā! Un zik jauki tas ir. Pagasta weziſ ſanem naudu, isdod paſi, — pagasta teeſa, turpat, tai paſchā brihdi, „iſtaiſa terminu“, „pataiſa ſpreedumu“, — un tā tad wiſs weenā deenā padarits, — un wehl atleek laika patehrſet, iſrahtees, uſ frogu aiſeet un beidsot — peedſertees, kopā ar „pagasta wiſreem“. Waj weeglaki, jaukaki, patiſtamaki wehl kaſ war buht? Ka tik ahtri „pataiſitais“ ſpreedums ir bez pamata, bez kahrtigas iſmekleſchanaſ, — ka pretineeks — tas nabadiſch, kaſ uſ „pagasta wiſru puſi“ nedrihſt eet, nedrihſt ar teem patehrſet, iſrahtees, pee-

1870. gada, Frantiſchu kara pret Bahziſu, Mat Mahons komandereja armijas pirmo korpuſu, bet Pruiſchu kronprinziſ wīnu ſalawa pee Wertes pilſſehtas, 6. auguſtā. Wiſch atlaſchpahs atpakaſ un 21. auguſtā greſchahs uſ Thionwilli un Mehl, gribedams ſcho pilſſehtu apſehgeretajeem no muguras puſes uſbrukt. Pee Sedanes, kur wiſch bija noſtahjees, wiſch kkuwa eewainots un atdewa wirſkomandu generalim Wimpffen, kurſch ar wiſu armiju Pruiſcheem padewahs. —

Maſak laimigs Mat Mahons ir uſ Franziſas presidenta trehſa. Zik ilgi wiſch uſ ta paliks jeb waj wīnam isdoſees, 16. maijā 1877. ſaſuſtinatos ſadſihwes un eeſchigas poliſtikas wilaus aptluſinat, — to iſrahbihs tuwatā naſtome. G. M.

Wadons ortografiſas mahziſā.

(Statees Nē 43. Beigums).

Par grahmatinas ſaturu runajuſcheem mums ari japeemin, ka zeen. apgahdātājs grahmatinu glihtu apgahdajiſ, ar brangu papihri un ſkaidreem, koſcheem rakſteem. Grahmatina maſā 30 kap., tadeht ka wina maſā kaitli drukata; bet ja wina tiks kolās eeweſta un to war droſchi geret, tad jaunā (otra) drukta tiks leelākā kaitli iſlaifita un tā tad ari zena pamafinata, lai grahmatina buhtu koloneem weeglaki pee-eijama.

Labi buhtu, kad kolotaji, kaſ ſcho ortografiſas wadoni eegahdajuſchees pehz ta mahza, ſawas domas uſſihmetu, kaſ pee grahmatinas buhtu peeleekams, pahrtaiſam jeb pahrlabojam, un ſchos uſſihmejumus waj nu apgahdātajam waj ſaraktitajam peefuhtitu, lai waretu toſ eewehrot, kad grahmatina par jaunu buhs rakſtiſ eeſpeeſchama. Mehſ no ſawas puſes wehletumees, ka zeen. kaudſites Matihſs ſaraktitu ſawam „wadonim ort. mahz.“ turpinajumu*) jeb otru daſu. Kaſdas mahziſas ſchini turpinajumā buhtu uſnemamas, par to ihſumā raudſiſm ſawas domas iſſajit. (Gramatikas**) un rakſtibas**) liſumi dauſkahrt ſaweenojahs un zits uſ zita atbalſtahs.

*) Šcho turpinajumu waretu noſaukt „wadonis Latweeſchu rakſtibā.“
**) Runaſchanaſ-mahziſu noſauzam ſchē par grammatiku un rakſtiſchanaſ-mahziſu par rakſtibu. Grammatika mahza, kaſdi ir wahrdi, wīnu ſchreas un daſas, tā ſchee wahrdi teikums ſaleektami u. t. pr.; rakſtība mahza, ar kaſdeem burteem wahrdi rakſtami, ar kaſdahm ſimehm teikami noſchreantami u. t. pr.

dsertees — ka pretineeks nobehdajees, dsiti aisgrahbts no tahdas „tee-
sajchanas“ un fawa dsitaka firds-dibina ar ihgnumu pildits peesauz
to Wisaugstako, lai tas tatschu wina leeta nahf par adwokatu un to
wada un idabo taifnibu, — ka winafch tad beidsot eet un wafajahs
uf „aprinki“ un tomehr taifnibu nedabo, newar dabot, ais tahm no
Schiemana t. isfkdrotahm wainahm, — kas par to?

Mehs fche runajam no teem „faktu-pagasteem“, kut teesa un
walde pateefiba wehl kopā, kur pee wifas muhsu, wehicha foteem
lihdfigas, prozefes formas daschās leetas „spreedumus“ tif pat ahtri
israfta, tā pasi un kur teesafchana wehl miht behrna autōs, kamehr
polizeja un administrazija maifahs wifur starpā tā mefleris uf tir-
gus platfchana.

Uf muhsu pagasta teesahm prahwōs pagastōs, ar wairaf tuh-
stotu dwehselehmt, mehš wispahrigi waram ar augstzeenifchana no-
lufhotees.

Bet kadeht mums wehl ir tif dauds to „faktu pagastu“ jeb ih-
staki: kadeht gandrih katram tahdam pagastinam, no kureem dascham
tif tahdas 60 wihreeschu dwehseles, ir fawa ihpafcha pagasta-teesā?

Atbilde tē naw tahlu meflejama. Wispirus tē atfal jau ee-
radums wehl swaru uf leiju. Zif lepni un jauki tas fenaf fkaueja,
kad wareja fajit „mana pagasta-teesā, mans ftrihweris, mani
teesneschi“; un waj fkan fliftaki, kad tagad war fajit: „muhsu paga-
sta-teesā, muhsu ftrihweris, mehš, pagasta-teesas preefschfehdejais un
peefsehdejai — pagasta walduneki — pagasta-wihri“? „Laba! tahdā
zeemā pirmajš, ne tā Romā otrajš.“ — Ta teorija, ka pagasta lo-
zefkeem efot weeglafi, labaki, kad pagasta teesa tuwu pee mahju wahr-
teem, pehz jannako laiku atfihfchana ir israhbijufehs par neriktigu un
tagad ir tifai gluschi tufcha isruua. Senaf, kad pag. teesai ari po-
lizeja un administrazija bija rokās, tas zitadi netaf newareja buht,
jo kas tad gan buhtu apstiprinajis tos „peezpad'fmit“, kad muifchā
„difehura“ buhtu truhzis; un no kuras muifchas polizejas, kam tat-
schu zitadi tif leela wara bija rokās, gan wareja pagehret, lai tai
pafchāi fawas „teesas“, fawu „teesneschu“, fawa ftrihwera naw, —
lai ta tos mekle faimindōs. Bet tagad — gods Deewam un paldees
Reifaram! — wifš, tas nebuht naw wajadfigs, tadeht ari tahdōs
masdōs pagastindōs pagasta teesas, naw wajadfigas, naw peelafschamas.
Jo ko tas gan lihds, ka tahda teesa pa 3—5 werfstehm tuwaki, kas
fnapi teesas wahrdu pelna, kas warbuht tif 6—12 reifes gadā feh-
deschanaš fanahf, kas neweenu leetu fahrtigi neifmeklē un neifspreefch
un to ari nepehz idarit, kaut jo gribejufi!

Zitadi tas ir ar pagasta waldu un polizeju. Tahm, tā jau
augfcham peefihmetš, ir tahdas darifchanaš, kas no teesas darbeem
leeliftam isfchirahs. Tahš ari masafōs pagastōs war buht, kad robe-
fchās, mantas- waj zitas buhifchanaš faweenošchanaš ar faimina pa-
gastu neatfauj, jo gandrih katrā muhsu pagastā ir fawabi nobidina-
fchanaš un attihstifchanaš pamati, kas tahdai faweenošchanaš dauds-
reifš zefā. Ari pagasta lozefkeem darifchanaš ar waldu masafōs pa-
gastōs daudfreif ir weeglafi pildit, ne tā leelafōs, ja ihpafcha ftrih-
wera truhifchanaš un wifai retu fehdeschanaš deht nokawefchanaš ne-
zefahš, un ja pagastis fpehz wifas tahš isdoschanaš par fskolu un zi-
tahm pagasta eestahdehm nest, bes kurahm neweens pagastis fahrtigi
nepehz attihstitees. Tomehr tif masi pagasti, tā tee tagad padafai
ir — un tee wifwairaf ir mahzitaju, mefch-fungu un zitu widmiju
pagasti — netaf nebuhtu peelafschami, tadeht ka tahdeem mafineem
faufchu faweenojumeem uf fadsihwi ihsta dsihwibas fpehta newar
buht un tee tif ir neeki, kad to tahds grib eemelst. Berams,
ka wini pafchi to atfihš un tad peefleefees leelakeem pagasteem,
eewehrodami, ka jo leelafš pagastis, jo wairaf tam fpehta, ahrigus un
eefchigus attihstibas kawektus pahrwaret un faufchu fadsihwē fahrtigu,
zeenijamu weetu eenemt. — Dascheem gan ir bail no leelcem pagasteem,
no leelu pagastu fpehjas un patfahwibas, kas katru kawekli tā
peenahfahš atfit atpafak; fchee bailigeo tad ari pehz eefpeh-
fchanaš gahdajuſchi, ka tee jozigeo „faktu-pagastini“ ar ziteem nefa-
weenojahš, un naw ari tizigu un godfahrigu waj kuhtru pagasta-tes-
wu truhzis, kas tahdas pafchigas bailes finaja nowehret. Bet — tā
jau minets — tas laifs wifai tahlu wairš newar buht, kur ta 50 ga-
du migla aifdofees uf fawas nebuhtnes kapeem un tad fadsihwes gaisš
buhš jo tihrafš un fautini warehs drufzin jo tahlaki redset un tee
nebuhs wairš jawed pee faitez, lai ne-eegahfchahš fskunfligi raftā
grahwi.

Bes teem mineteem eemefleem, kadeht tahdi faktu-pagastini ar
pagasteem nefaweenojahš, wehl ir pagasta nama buhwe tas bai-
deklis, ar ko galā pat toš wihrus eebaida, kas jau fen to faunumu
atfinufchi, kas no tahdas wahjibas ifzetahš, jo pehz likumeem paga-
stam jagahdā pafcham par fawu mahju, ja dsimtskungs jeb muifchas
ihpafchneeks tahš nedod.

tā ka tee weetahm naw fchirami, jo ortografiju mahzot neween ja-eewehro wahrdu-
skanu („raſti tā tu runā!“), bet ari gramatiſki liſumi.

„Wadoni ortogr. mahz.“ ir eewehrota rafstifchana pehz wahrdu-skanaš (tifai
pahru weetas gramatiſki liſumi, peemneti), „wadona“ turpinajumā buhtu rafstifchana
ja-eewehro pehz gramatiſkeem liſumeem.

1) ſubſtantiwī; genitiwa galotne daudškaiti ar mainamo lihdſkani (mahſchu
keegſchu, walſchu — no walſts), ſweſchu wahrdu dellina-
ſija (Garibaldi's), ſubſtantiwī uf — ſchana, — iba, — ums
— eens.

2) adjektiwī; pilnigās un pa-ihfnatās galotnes (labais; ā, am, u), adjektiwī
uf — igš un iſts.

3) pronomini; ſtarpiba ſtarp tā (die) un tā (jo). Schē war ari peefift ka—tā
mot 4) werhi; tā infinitiwā galotnes rafstamas (waj ar waj bes h); ſtarpiba
uf — ſtarp partigipijahm uf dams un ot (oſh).

5) prepoſiſijas; ſtarpiba ſtarp „preefſch tā“ un „preefſch tā“ u. t. pr.; ſtarp
piba ſtarp „par“, „pah“ un „pa“ u. t. pr. Teifumu mahjiba tif daudš ja-eewehro, zif ta mahlama, lai pareifi ſinatu in-
terpunftijas (—; —; —; —) iſteetat. Pee tam ari deretu, ka uſrahditu toš teifum-
mus, kas gan daudšfahrt Latweeſchu rafstōs atronami, bet tomehr ir pret Latweeſchu
walodas garu, par peemehtu: „pehz faules uſlehtifchanaš“ (tē jaſata: „kad faule uſleht-
luſe“ jeb: „faule uſlehtuſchā“), „par maſgruntneeku iantajernu“ (tē jaſata: „par maſ-
gruntneekem“), tā tā ſawu tehwu newareju, ſagaidit, tad weens pats aifbrauju uf
Nigu“ (tē jaſata: „ſawu tehwu newaredams, ſagaidit, weens pats aifbrauju uf Nigu.“)
u. t. pr.

Weigās waretu ari peefift lahduš preefſchifhmes rafstus, par peemehtu; weh-
ſules, aprafstus, ſtaſtijumus, pahſpreedumus u. t. pr. Schinš pahridesmit riindrōs, tā protams, newarejahm paſkeegt pilnigu padomu,
tā „rafstibas wadoniš“ buhtu ſaſtahdams, tas nebija ari muhsu nobomā neſf ſpehta fcho
rafstinu rafstot, tifai gribejahm Raudſties Matifhu jeb zitu lahdu kreetu ſkotaju, kam

Latweeſchu walodas ſchliſtums ſwehts un tahš gars apſinams, paſkubinaf un uſaigi-
nat, lai ſaraktā mahjibas-grahmatu par rafstibu.

Kreewijas ſwehri nato-teesas.

Par Kreewijas ſwehri nato-teesahm muhsu laifkraftōs ihſumā jau daudšfahrt
runatš; bet Latw. waloda jo ſiklati aprafstias tahš, zif man ſinams, wehl naw.
Kad nu ir mums, Balteefcheem, ſwehri nato-teesas gaidamas, tad domaju laſtajeem
pa praſtam darit, par tahm tē jo ſiklati rafstidams. Meera-teesas un aprinka-teesas,
pee kurahm breidſamajahm kriminal-teesas ſwehri nateem nem dalibu, eš jau ſenaf Kreew-
wijā eſtu bijis. Wehl ſchodeem man dsihwā atminā, ar tahdu gobbijū eš toref
fehins jaunajās eestahdes eegahju un ſem tahda augstzeenibas eepaida eš tahš aiftahju.
Tadeht mani, kad ne ſen galwas pilſehta biju, pat tā wifū leetā netaf ne-eefpehja
aiftawet, fchihš eestahdes attal no jauna apmeklet.

Latw. Latw. laſtaju nu kuhduš, garā manim lihdſā nahf uf Peterburgas ſweh-
ri nato-teesu.

Preefſch muhsu aſihm ſtahw leela, prahwa ehfo, tif pat leela un tāpat ma-
dratā buhweeta, tā Jelgawas pils, un tāpat tā tē, tā ari tur fehtas jeb pils widā
ir jautš toku-dahreš, ar tihreem gangeem. Schinš leelajā ehkā ir fehbelis preefſch
aprinka-teesas ar wifahm winaš nobalahm, preefſch laſazijas-palates un preefſch wal-
doſchā Senata fehdeschanaš politifkās kriminal-leetās. Mums ja-ſet pa leelajeem
mahteem un zaur to jautš dahru uf aprinka-teesas kriminal-nobaku. Schweizeris
atwer glahſa durwis un eelafch muhs eefſch, — ſulainis ſanem brehbes un dōb
numuru pretim, lai nezetahš juſchanaš. Leelas paradēſtrepeš weh muhs uf
augſchu, — leelajā preefſch-fahle. Publitas iſhē naw, bet lahdi 200 ſchandarmi un
polizejas-ofiſeri tē fehd, wini ir tif pat daudš apjuhdfeto atwebuſchi, kas weenā un
tai pafchā politifkā kriminal-leetā teel teefati no waldoſchā Senata kriminal-leetu no-
dalas. Mehš tur neſopam eefſchā, — jo ſahle jau pitna ar teem 200 apjuhdfeteem
un lahdeem 400 leezineeteem. Zif nepatihfami! Geſim otrajā tahſchā aprinka-teesā.
Schandarms ſtahw preefſch durmihm. Schē, pa leelajahm būtwihm, Zuhš neteeta

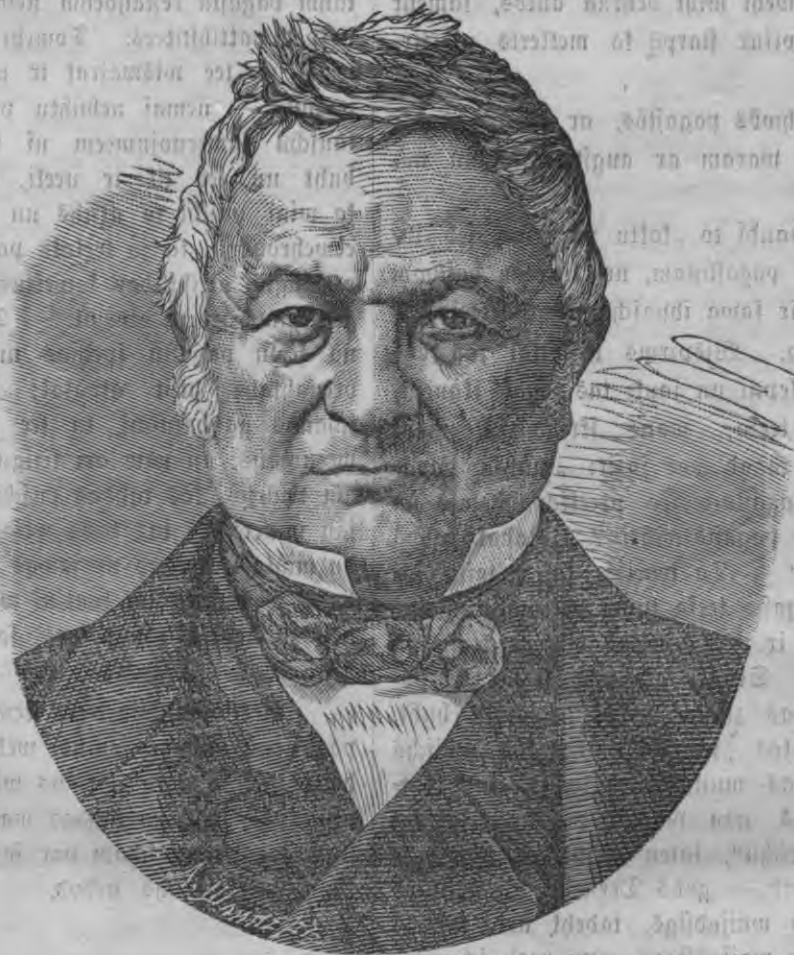
Daschadas sinas.

No ahrsemehm.

Politikas pahrifats.

Kamehr Kreewi abejos kara-laufos uswarefchana milsu fokeem bodahs us preefchu un pat no winu eenaidneeku puses patlaban jau la uswaretaji jausluhko, tamehr diplomati jau fahf wehrot un spreesf, us kahdeem nolihguma p r u r t e e n a h s o f c h s m e e r s b u h t u n o f e h d j a m 3 .

St ihpafchi Anglu waldibai fhiz jautajums leelas galwas fahped dara, pehz tam kad wirai tatscha naw isdeweos, Turkus no ispelnita foda pasargat. Awises, kas Anglu waldibai toti tuwu, ne fen spreedeleja, ka Kreeweem pilnigi peeteefot, kad Turki pee meera lihguma kluhtu peefpeesti to ispidit, to ta fautta Konstantinopoles konferenzer preefch tagadeja kara no wineem pagehreja. Zil mas peefriteju schij pee labas taifnibas pawifam ne kaunigai prahtofchana ir, to winas isdomataji it drihs atsina, kad no wisahm pusehm, gan politikas fapulzēs, gan laikraftos kluwa peerahdits, ka Kreeweem, ka iswaretajeem, pilniga teefiba, no uswareta eenaidneeka dauds wairaf pagehret, ne ka tas leedsahs darit preefch kara, kura tas uswarets. Pehz tam tad nu Angli puhfch atkal jo lehnaku meldeju. Wahzu awise „Bosfische Zeitung“, kas lihds schim alafsch pret Kreeweem isturejahs, leekahs sinat, ka Wahzija, Austrija, Anglija un Italiya sawa starpā spreesfchot par meera-lihguma pamateem, to pehz Plewnas eenefchanas Kreewu waldibai preefcha zelschot un kureem schahdi nofazijumi.

Ludwigs Adolfs Tjehrs. (L. p. 352.)

1) Rumenija un Serbija lai paleef pawifam patstahwigas.

2) Rumenija japaleelina, Dobrudschu lihds ar Donawas istekahin, ar ostahm Ristendsche un Sulina, beidsot ari Ristendsches Tschernowodas hselzefu tai peefschfirof.

3) Montenegrijai japeefchke tee femesgabali, to ta uswaredama eenehmuse.

4) Bosnijai, Herzegowinai un Bulgarijai japeefchke paschwalbiba sem kristigeem gubernatoreem.

5) Tas Dobrudschas gabals un ta Donawas isteka (grihwa), to pee Krinas kara Kreewijai atnehma, japeefchke Kreewijai atpataf.

6) Turzijai ja-atlihdina Kreeweem isdoschanas, kas zaur scho karu zeestas.

Kamehr karsch wehl naw no beigts, tamehr no meera lihgfchanas nopeetniba newar ne runas buht; un kamehr muhsu waldiba pate naw isfazijuse, to wina par uswarefchanas-algu pagehr, tamehr naw wehrits, pee fcheem waj teefcham nodoma teem waj tikai no „awifchu-pihfu“ perinatajeem isdomateem preefchlikumeem ihpafchi wehl palawetees un ismeklet, kahds teem swars, waj wini ispidami waj ne. Zan fenaf mehsh efam isskaidrosufchi, ka Kreewijas noluhks, to ta zaur scho karu grib panahkt, sneedfahs tahfu pahri par Anglu kufschu-politiku un par schaurfirdigu eenaidneeku spreedefschamu un aifspreedumeem. Kad wina buhs paspehjuse wez' un wezo Kreewijas un kulturas eenaidneeku fadragat, tad wirai ari spehfa netruchts, tahs taifnads pagehreschanas wapanahkt, bes kurahm wisi schij dahrgai leetai nestee apuri buhtu gluschki weltigi.

Dauds swarigaki, ne ka minete nahlotnes projekti, ir weens zits jautajums, kas tagad starp leelwalstihm teef pahrspreests; tas ir tas pagehrejums, ka kugofchana Dardaneku un Bosporus juhras-

eelefcha, Juhsh nahlat pa wehlu un taifitu trofni, durwis atdaridami; eitat tur. — Labi. Dtras durwis mums atwer teefas fulainis, — mehsh efam aprinka-teefas kriminal-nodaka. Leela sahle! Preefch publitas ir ihpafchi krehfli un galerija, us tahdu wifhi ka teatri. Sahles widu ir robeschas, to nedrihft pahrlahpt; trelini ir preefcha. Teefcham pretim wina gala ir schefcham wilts un ar farlanu drahnu aplahts garfch galds; pascha widu, publikai teefcham pretim, sehhd teefas-presidents, winam blatus pa labo un kreifo abi peefschetaji. Pee ta pascha gaiba, tant pascha pufe sehhd ari, bet atahlu no teefas un pascha galba stuhri: mums pa kreifo — profurors — walfts meetneefs, — noseefneeku apfuhdjetajs; mums pa labo — teefas sekreters. Pascha wina gala stuhri, profuroram aif muguras, augsti pee seenas, stahw swehtibilde; otra stuhri, presidentam pa kreifo, sekreterim blatus, tapat pee seenas, stahw Keisara bilde, — pee tahs apafcha ir galdinfch, us kura teefas-spiegelis nolifts. Teefas galbam teefcham pretim ir ruhme preefch leezineeleem, fahnis tai ir benkis un galdini preefch adwateem, apfuhdseto aifstahwjeem; teem aif muguras ir benkis preefch apfuhdseteem, to fchandarms apwattē. Pretim wineem, mums pa kreifo, ir ihpafcha nodala ar krehfsteem un galdineem preefch 12 swehrinateem; tuwu pee treliteem, kas publiku no teefas fchir, sehhd teefas-ispilditajis, kas presidenta pawehles ispidla un jagahda par lahritibu. Winam ap faklu ir sehhe ar medaku; ta ir fihme, ka winsch amata, ka neweens wina nofazijumeem, wina pawehlei lahritibas sinad nedrihft pretotees; ka tas, kas tam pretojahs, ir patritis teefas-warai, geuhdam fodam. Grihba wisa sahle ir aplahsta ar beefu tepdeli, lai eijot trofni nedara. Teefas ispiditajs ir toti usmanigs. Zil to fur mafs trofnis, te winsch tuhdat us to weetu stingri, pakatahs waj us to aifset un wifh atkal ir iif kufi, ka bahniga. — Publitas krehfli ir pilni. Us apfuhdseto benta schobeen sehhd kahds lungs, kas krona deenesta, tam tolesas-afefora fchina un ordens kruhti puschlo. Winsch ir nofumis, bet meerigs. Profurors winu apfuhd, ka winsch kahdam namneelam 100 rublus esot isfrahpis un pagehr lai winu notesa pehz kriminal-likumeem. Winsch klausahs meerigi us scho fmago apfuhdibu un, jautats, waj atfistahs par wainigu, atbild ka esot newainigs. Presidents nu aigina leezineelus preefcha. Scher issata, to fin. Profurors un apfuhdseta aifstahws,

ar presidenta atkuschamu, jauta winus krusim, schefcham; wini atbild us fatru jautajumu; te-ja sehhd pawifam kufu; tapat pa wifu to laitu swehrinatee. Pehz tam presidents fchur un tur wehl jauta leezineelus, fuhdsetaju un apfuhdseto; pirmajs atbild newifai kaidri, — otrajs kaidri un drofchi, tomehr ar pasenibu; winsch sin, ka wina listens karajahs pee mata gala. — Wifh ir ismeklets; te aifstahwis eefneefs kahdu dokumentu, kas wehl waretu deret preefch wina kienta atwainofchanas. Teefas ispiditajs scho dokumentu pasneefs profuroram, fchis pakatahs tant un tad to dob teefai, ta sekreterim, kufsch winu nem pee atihm un tal pascha azu mickl isdod kwitanzi, ka dokumentu fanehmis. Tad winsch to istafa fani preefcha. Ar to ismekleschana ir beigta. Profurors fanem wifu to leetu wehl reis topa un atfauno jawu geuhfo apfuhdibu. Apwainota aifstahwis ihfa, bet debfiga runa to dstrahs atspeshot, sawa kienta newainibu peerahdit. Winsch atfauzahs ari us wina newainigo dshwi, us wina fchinu un ordeni, kas leezinot, ka winsch naw negoda wifhs. — Pehz tam presidents paslubina, ka ismekleschana wisgaligi sehgta. Winsch, lihds ar saweem amata-beedreem ir fastahdijis un parastijis jautajumis, kas swehrinateem ja-atbild ar „ja“, waj ar „ne.“ Tad winsch dob pahrlatu par wifu to leetu un beidsot swehrinateem leel pee firds, lai wini atgahdinajahs, ka no winu atbildes atlez waj apfuhdseta atwabinafchana, waj notesafchana us geuhfu fodu. Tadehf lai wini wifu labi apdoma un lai spreesch pehz tihwas firds apfinas. Beidsot winsch swehrinato preefchneelam nobod jautajumu-bogenu un atzel sehbeschamu. Swehrinatee nu eet ihpafcha lambari, fchandarms isweel pliku sobinu un nostahjahs pee fchi lambara durwihm par wakti; neweenam zitam tur nebuhs eefcha eet, neweenam no tureones nebuhs ahra nahkt! Pa tam ir teefa atstahj galdu un eeset otra istaba. Publitaf fazelafs, runa un spreesch; ir wakas-brighdis. Titaf apfuhdsets sehhd nofumis un aifgrahfts us sawa benta; winsch sin, ka fchini brighdi teel isfchirts, waj winsch paleel pee sawa goda, waj winam politiski un moralfki buhs mirt! Ka winam kruhts zetahs un kricht; ka afnis winam tagad rinto, ka lihds schim wehl ne kad; ka winsch pazel azis us-augfchu, it ka luhgdams: „Tu Wifuspehzigais! Sargi un glahhj mani!“ — Wina aifstahwis ween paljis wina turuma un tad wehl fchandarms. Wina aifstahwis, pilns lihds-

schaurums wehl preekſch kara nobeiſchanas, tuhliit tagad, kkuhtu pilnigi ſwabada un it wiſeem atwehleta. Ihpafchi eewehrojams ir, ka aturat no Anglu paſchu puſes ſchis laifnais pagehrejums klaiji un ſtipri teel pabalſtits. Anglija ir dibinajuſehs tahda komiteja iſ wairaf mahziteem wiſreem, kas ihpaſchus rakſtus laubis laidufe, kureſ — ihſuma ſaenmot — wini ſchahdas domas iſſaka.

Dardaneku un Bosporus atwehſchenu preekſch wiſpahrigas ſwabadas kugofchanas wini atſiſt par labdaribu preekſch wiſas paſaules, un ktru eemeſlu tam preti, ihpaſchi ari to eemeſlu, ka tahda atwehſchana wiſwairaf Kreewijai par labu nahtot, wini iſſaka par negeldigu.

Ne uſ tahdu wiſi ne-efot aiſbildinajams, ka til leelai walſtei, ka Kreewija, kas kulturās attihſtibā til leelus ſokus ſpehrufe, wairaf mehneſchu laika kugofchenu pawifam ne-efpehjamu padara. Wini iſſaka ſawu dſiku ihgnumu pret tahdu politiku, kas Kreewus ar Angkeem ſawestu uſ karu, kureſch wiſpirms Anglijas kolonijahm Indija par ſawu iſdotos un Anglu waldbibas ſchawokli tar waretu wiſai gruhtu padarit, ne maſ nerehkinot, ka minetas kolonijas ſawā attihſtibā kkuhtu leeliſtam ſawetas, kad Kreewi Aſija pret Angkeem naidigi iſturetos. Wini wehlahs, ka ſchee wiku wahrdi Anglu un Indijas miniſtereem nahtu ſinami.

Naw jaſchabahs, ka ſchis taiſns proteſts pret Anglu waldbibas lihdsſchinigo politiku pee leelwalſtihu bes ſwara nepaliſs

Wahzijas landtagā ſtarp waldbibu un ſuhtiteem bija aſas ſarunafchanaſs, kureſ waldbibai wiſai patſtahwiga politika kkuwa pahrmesta. Tomehr, lai gan pehz leelahm un garahm debatehm, miniſtereem zaur prah-tigu iſtureſchanoſ ſchis wehtras iſdewahs apbraudet un tā tad ultramontaneem atkal jau naw laimejees, firſta Biſmarka zekeem ſchkehrſtus preekſchā liſt.

Auſtrijai, ka jau pa wezam, muhſcham janodarbojahs ar ſaweem Ungareem. Winaſ politika „deenwidus jantajuma“ leeta naw pahrwehrtuſehs, kaut jo Turku draugi wehl ſchodeen nenorimſt waldbibu pret Kreeweem rihdit.

Franzija, ka lehti protams, eelſchiga meera wehl naw. Kā iſg. num. ſinots, Mat Mahons wiſas partijas gribeja apmeerinat zaur lihdsſchinigo miniſteru atlaiſcham un tahdu miniſteru eezelſchenu kam til lab ſenata kā ari parlamentā pee leelakās puſes buhtu uſti ziba. Sinams, ſchis nodoms naw ne kas zits, ka atgreſchanaſs no 16. maija politikas grehkeem un Mat Mahons to pats apleezina, ka wiſch nepareifſi, koti nepareifſi darijis. Tas weglakais un ihſakais zekſch, pa kuru ſchihſ nepareifſibas augti iſdeldejami, ſaprotama leeta ir tahda iſlihgſchana, ja ta til iſdarama. Bet Mat Mahonom naw iſdewees, jaunus miniſterus ar tahm minetahm ihpaſchibahm ſadabot un tadehſ wiſch tagad gribot negribot ar ſawu wezo miniſteriju ſchafees ſenatam preekſchā un no ta pagehrehſ uſtizibas ſpreedumu. Ne-

leegs winam ta, tad wiſch nodomajis no ſenata atwehli iſdabot, ka jaunais parlaments atkal kkuhtu atlaiſts, ja ſchis leegtos nahtofchā gada budſchetu (walſts eenenſchenu un iſdoſch, rehſ.) peneem, ka wal-diba to ſaſtahdijufi. Bet ja ſenats pret tagadejo miniſteriju iſſajihſ ſawu ne-uſtizibu, tad — Mat Mahons atkahpſees.

Konſtantinopoli jaunake notikumi uſ, ne maſat ari truhſtoſchas ſkaidras ſinas no kara-ſauleem atkal jau ſazehluſchās nemeeru, tā ka dands augſtmani eſot ſaenmti un apzeetinati. Pa tam waldbiba nemitejahs Bulgarns wajat un uſ nahwi noteſat un neween zitur, bet ari Konſtantinopoli ſchee nelaimige apuri, muſelmaneem par leelu preeku, klaijās weetas teekot pahahrti, zaur ko ſinams tureenes nemah-zitee. Turki pret kriſtigeem wehl jo wairaf teel ſatrazinati. Veelwalſtju ſuhtu pretofchanaſs pret tahdeem darbeem paleekot bes ſetmes.

G. M.

No eelſchjemehm.

Peterburgā.

24. oktobri, pulkſtens 8. wakarā atweda Keiſariſkas Augſtibas printſcha Sergeja Makſimilianowiſcha Romanowſky, herzoga fon Leuchtenberg'a lihki. Nikolaja bahnuſi wiku ſagaidija Keiſariſka Augſtiba leelſirſteene Trona-mantineeze, augſtee garidsneeki, pee piles peederofchi augſtmani, generali un dands ziti. Pee bahnuſcha bija noſtahdita puſs leibwardes eſkadrones jahſchus un kara muſikanti. Deels pulks kauſchu pawadija lihki uſ Petera-Pawila katedrali, kur ſahrku nolika blaſns printſcha Sergeja Makſimilianowiſcha mahtes, leelſirſteenes Marijas Nikolajewnas ſahrkam.

Kara-teltis,

kaſhas 150,000, ko muhſu Waldbiba Wahzija apſteleja, jau ir gatawas. Saldatu teltihm eſot 2, oſizeem tiltihm 3 ihpaſchi nodalitas ruhmes.

Tichetrus Turku oſizeerns

28. okt. atweda uſ Belgawu ni eeforteleja Zehra gaſtuſſi. Starp teem ir: Liwa Schewket Paſcha, 2. inſanterijas komandants, Liwa Omer Paſcha, brigades komandants, 4. armijas korpuſā, Saltiks Bey Effendi, oberſtleitnants, general-ſtabē un eſkadrones komandants, un Iſmaels Effendi, ſehnrichs un kawalerijas brigades komandanta adjutants, wiſi eewangoti kautā pee Awljaras, 3. oktobri. Winaſ pawadija leitnants Jakowlewſ iſ Witebſkas un 2 ſaldati, bet ſchee bes eerotscheem. Tikai Omers runā druſzin fran-zifki un kreewifki; ſcho beidsamajo walodu wiſch eemahzijees Tam-bowā, kur wiſch Krimas kara reis jau par wangineeku bijis. — Pee bahnuſcha ſchos pirmos ſawangetos weehus ſagaidija polizeja un leels kauſchu pulks, kas lihds Zehra gaſtuſhim tā bija peeaufſis, ka knapi zetam ruhmes atlika. — Kā dſird, tad drihſumā wehl ziti Turku wangneeki ſagaidami.

Zelgawa.

Pee Plewnas 18. julija kriuſchi ſchahdi kara-wihri iſ Baltijas gubernahm. No 120. Serpuchowſka pulka: apakſch-

Mat Mahons.

(L. p. 352.)

zetibas, ſpeeſch winam rolu un ſchuſt winam auſis: „Apmeerinajatees, zerat! Es Zuhſ ne-atſtahſchu. — wehl mums ir weens lihdsſkeliſ — laſazijas-palate!“

Kā bresnigi rahmi wellahs tahs maſ minutes, — preekſch apſuhdſeta weſela muhſchiba!

Tē pee ſwehrynato durwihm dſirdams ſkandulis. Ta ir ſihme, ka wini ar ſawu ſpreedumu galā. Tikai kaſdas 10 minutes wini ſarunajahs. Teefas-iſpilditajs eet pee teefas lozelleem un ſino, ka ſwehrynato ſkandulis ſwanijis. Wini eenahſ teefas-iſtabā un wiſi noſehdahs pehz jau minetas ſahrtas. Teefas iſpilditajs au eet ari pee ſwehrynato durwihm. Preekſch wina ſchandarms nolaiſch ſawu ſobinu, — wiſch atwer durwis un aizina ſwehrynatos teefas-iſtabā. „Pazelatees wiſi ſtahmus“ wiſch ſala, „Keiſara Majeſtetes wahrda poſlubinaſs ſpreedumu!“ Un wiſi pazelahs: teefa, proturors, apſuhdſets un publika, wiſi, wiſi. Schandarms preſentere ſobenu un gar teefas-galdu atpalā nahdams dob honerus teefai. Swehrynato preekſchneels jantajumu bogenu paſneefſ prezidentam; ſchis winam to dob atpalā un tad preekſchneels,

jawā un wiſu ſwehrynato wahrda iſlaſa ſani un gaiſchi: Uſ teem un teem no teefas mums preekſchā likteem jantajumeem mehſ atbildam: „nē,“ apſuhdſets, kolejas-aſe-ſors N. N. naw wainigs!“ Un zaur wiſu ſahli eet preeziga tſchulſchana un ap-wainotām ſpeeſchahs aſaras ſtarp plakteneem un wina aiſſahwis winam ſpeeſch atkal rolu un ſchuſt atkal winam auſis, bet ſchoreiſ ſazidams: „es Zums no ſirds wehlu laimes!“ Un tani paſchā brihdi preſidents poſlubina: „Uſ Keiſara Majeſtetes pamehli apſuhdſets N. N. ir iſſajits par newainigu un ir ſwabads.“ Un tani paſchā brihdi wiſch atſahj apſuhdſeto-benti un eet ahrā, ne wiſ lepi un augſtprahthigi, bet atkal azis uſ augſchu pazeldams un ſawā ſirbi ſazidams: „Deems, es Tew patezjos par Lawu wiſſpehžigo glahbſchenu!“

Preekſchſahle wiku aplampj rabi un draugi un preekſchſahle rit baſcha preeſa-aſara. G. M.

ofizeeri: Feliks Tarasowis is Rihgas un Iwans Gorka is Talsu apr.;
 tahlat is Talsu aprinka, Kalkschu m. fchee saldati: Ernests Alekne,
 Wilis Mahrtinsch Seglitsch, no Hindseles: Jahnis Peters Reekstin;
 no Salites: Janis Muzeneels un Michaels Juris Egnets; no Dur-
 sules: Juris Indrikis Sakis; no Wshupes: Janis Peters Rosenthals;
 no Rogales: Kristops Bahlinsch; no Spahrnes: Kahlis Brauns.

No Tukuma apr. is Vestenes: Frizis Janis Sakis, Frizis Janis
 Strunga; no Remtes: Didschis Mikelis Palis; no Bez-Auzes: Fran-
 zis Janis Spilwis; no Bilhdene: Krijschis Indrikis Schiemann; no
 Schlampes: Krijschis Mikelis Zina un Wilhelm Lietz; no Grendses:
 Mitofaus Neewin; no Auzes: Frizis Rusk.

Is Jelgawas krituschis: Friedrichs Wilts, Mikelis Tantz un Fried-
 richs Antons Jansons.

No Jelgawas aprinka, Kligu m.: Kaspars Thomsons.
 No Bauiskas aprinka, Jaun-Saules: Jahnis Borans.
 No Ilustes aprinka, Kalkuhnes: Adams Garfai.

Pee Pelischates un Lowazes krituschis is 62. Susdatas kahj-
 neeku pulka tee saldati; is Jelgawas: Alekxandars Wainkowitzsch,
 Wsewolods Kosirews un hundseneels Kahlis Kleisleris.

Is Bauiskas apr. Bez-muisch.: Andrejs Berlinsch; is Ruskas (?)
 m.: Adams Serota; is Bauiskas: Kalmanis Kapuius.
 Is Jaun-Jelgawas apr.: Indrikis Urais un is Jaun-Jelgawas
 Jekims Krupento. No 63. Uglizes kahjneeku pulka tee saldati: is
 Grobinas apr., Bergahles: Jahnis Brumberg; is Perkones: Jekfabs
 Susals; is Strokeem: Jahnis Jansons.

30. un 31. augusta pee Plewnas krituschis is 62. Susdatas kahj-
 neeku pulka tee saldati:

No Bauiskas apr.: Kritmanis Swirski; is Schenberg m.: Juris
 Janischewitsch.

No Ilustes apr., Kalkuhnes: Maksims Schnefows. No 64.
 Kasanes kahjneeku pulka tee apalschofizeeri: is Grobinas apr., Ruza-
 was: Mikelis Kalnischto; is Liguteem: Andrejs Stokmanis.

No Kuldigas muischas: Janis Burkowski

**Rihgas Latw. palihdsibas komiteja preeksch kara-wih-
 reem un winu peederigeem** mums peesuhda schahdu rakstu, lai
 to sawa lapā usnemam: Rā zeen. publikai sinams, tad Rihgas Lat-
 weeschu palihdsibas komiteja preeksch kara-wihreem un winu peederi-
 geem naw wis bes setmes darbojusees. Lihds schim ir sakrahti pahri
 par 7000 rubteem un isrihtotas 125 gultas preeksch eewainoteem un fl-
 meem kara-wihreem.

Komiteja tagad war sinanu darit, ta winas darboschanahs atra-
 duse atsihschanu ari pee muhsu waldibas. Zaur Widsemes guberna-
 tora lunga rakstu no 23. oktobra f. g. N. 7780 komitejai teek sinams
 darits, ta muhsu **Kungs un Keisars Wijangstaki** pawehlejis
 Rihgas Latweeschu palihdsibas komitejai pateiktees par winas
 darboschanas. Komitejai ir tas patihkams usdewums pasinot scho
 Wijangstaku wehleschanas wiseem winas lihdsstrahdneekem un lihds-
 strahdneezehm, dahwanu dewejeem un dewejahm.

Rā zeen. publikai sinams, tad Rihg. Latweeschu palihdsibas komi-
 teja joprojam tahlaki strahda naudu lasidama un dajchadas preeksch
 flinneeku aploppchanas wajadsigas leetas sagatawodama. Ta lihds schim
 sakrahta nanda (pahri par 7000 rubl.) ir tahda wihse isleetata: 4000
 rubki ir nodoti Widsemes farkana krusa faru beedribai, 500 rubki
 Kurimes farkana krusa faru beedribai, 600 rubki Rihgas komitejai
 preeksch kara-wihru atraitnu un behru apgahdaschanas (schin komiteja
 2 is Rihg. Latw. palihds. komit. beedreem ir par lozetteem un nem
 dalibu pee naudas idalischanas nabagahm atraitnehm), lihds 1300
 rubki ir idoti preeksch tahdu lectu pirkchanas, kas komitejai nebij
 afsuhittas un deht pilnigu gultu isrihtoschanas bij nepezeeschami wajad-
 sigas un lihds 700 rubki wehl atrodahs kase. Komiteja lihds schim
 ir isrihtojuse 125 flinneeku gultas un tagad nospreeduse no jauna 25
 flinneeku gultas isrihtot un ihpafchi zil eespehjams siltas drehbes
 preeksch kara-wihreem sagatawot.

Wisu scho pasinojot, komiteja zeen. dahwanu dewejus no jauna
 atgahdina, ta schim brihscham preeksch muhsu dushchigeem kara-wihreem
 ihpafchi wajadsigas siltas seemas drehbes, ka: kaschoki, wilaini deli,
 wilainas bikses un jakas, wilaini zimdi un ihpafchi wilainas
garas sekas. Latwju mahtes un meitas tapehz wehl reisi teek mihti

aizinatas un luhgtas, zil ween eespehjams wilainas garas sekas sagata-
 wot un komitejai drihja laika peesuhitt.

Nelaimigi atgadijumi is Kr. Wirzawas. Sestdeen

1. oktobra f. g. pulkstens 5. no rihta, nodebfa schejeenes Kourad
 Brasche fainneekam klehtis, til kalpeem ka pascham, kas pakopus
 atrodahs. Uguns zehlees is wahguschu junta. Saimneekam lihds ar
 kalpeem fadeguse wisa mantiba, kas klehtis, wahguschos un wirs beh-
 nina bijusi. Mantibu is uguns leesmahm mas dabujuschu glahbt, jo
 ihpafchneeks pats naw bijis mahja; titai spehuschu wehjaina laika
 deht zitas ehfas no uguns aissargat. Tee leelakee mantas gabali, kas
 ar uguni aissarguschu: isfultas sehklas un wisi nupat kahdas deenas
 preeksch tam ismihstitee lini, is kureem ari jaw wairaf ne ka birkawa
 bijuse isfultiti, fadeguschu. Tad bes tam wehl toti daudi labibas,
 kuru minets fainneeks ne sen ar damf-maschini bij kuhlis un kleht
 fabehris; tapat ari drahnas, daudi fainneezibas leetas, eerotschi u. t. pr.
 kure wisi ugunij par laupijumu palika. Stahde, kas pee schi uguns-
 grehka notifusi, gauscham leela un nepazeeschama. — So ta droshafa
 ehfa, kur fainneeks wisu sawu ihpafschumu mehds usglabat, mas laika
 kuru par pelnu tschupu pahrwehrtita. No kam uguns zehlees naw
 sinams! Tapat ari naw sinams, zil stahde tafseereta. Ehfa ir bijusi
 apdroshinata; par zil, to nemahstu teikt. Bes apdroshinaschanas
 atmahfas ihpafschneekam stahdes deesgan atliktees ko zeest. —

Treschdeen, 4 okt. pulst 8. wakarā, ar uguni aissargaja Plaknu Ustaur
 fainneekam rija, ar wisu labibu un dajchu zitu mantibu. Uguns-
 greh's, kahds schē, bij jo breehmigs apluhkot, ari jaw tamdeht ween,
 ta schē uguns bij „tishchu“, no atreebiga ziwela rokas peelikta. Uguns
 bijusi peelikta pee labibas kaudsehnm, kas pee rijas stahwejuschas un no
 kurahm uguns no wehja us riju usdihita. Mlahtejās muischas koku wakt-
 neeks lihds ar kaudihm ari pilnigi redsejuschi, ta diwi wihri, it ihfi
 preeksch kaudschu aissdegchanahs, steigchus eesteignusches tur pat klah-
 teja meschā, pehz kam uguns ari tuhda ischahwufehs. Sadeguse
 wisa labiba, kas bijuse kaudses ka ari peejunta sabahsta preeksch kul-
 schanas ar damfmaschini. Ari lini un sehklas, ko fainneeks titai deenu
 preeksch tam no laula pahrweedis, aissgahuschu leesmas; titai 1 wejumu
 netihritas sehklas paspehuschu isglahbt, zits wifs un lihds pahri desmit
 puhru isfultas un istihritas labibas, kas nebijuse aishwesta — fadedsis.
 Ehfa naw bijusi apdroshinata. Stahdi rehina pee 1500 rubl. Zil
 neschehligas atreebschanahs pilna ir ta zilwela firde bijuse, kas scho
 nojeegumu pasrahdajis!

Is Penjas. Augusta mehnesi tifa us Penjas wilsehtu 514
 Turku sakertee kareemi afsuhitti, to starpa 22 ofizeeri. Es gadijos
 tai laika dselshzeka stanzija un labi tos kundsinus redseju. Bij gan
 ko redset! Gluschu taisniba, ka Kreewu un pat Wahzu awises
 sinaja. Noskranduschu un noplischuschis, ka nabagi — ihsti nabagi. No
 auguma gan leeli un no stipras meesas buhwes, bet no waiga panih-
 kuschu. Rā dsirdeju, — dajchi no wineem runaja labi pa kreewisk,
 ilgatu laiku ar toti siltu pahrtiku tikuschu ehdinati, un tahs paschas
 toti mas bijis. Stanzijas pahrwaldneeks manim stahstija: Ofizeeri
 bija wisi otras klases ratos — neweens no teem neishahza ahra;
 esot tishchu zaur teem rateem zauri gahjis, kur fchee 22 fungi sehdeja,
 tihri kauns redset. Dajcham sahbaki saplihuschu, dajcham nemaf
 naw u. t. j. pr. Laikam gan nabahjini kaunejahs, talab nenahja lauka;
 bet saldati, leelu leela wirtnē eenahza pagaida-istaba; kam nanda bija
 pirka, kam nebij teescham prasija, lai gan neweens wiau walodas ne-
 saprata, bet tatschu nojedhsa, kad kant ko luhds. Sinams, publika
 nebij stopa neds kauna; dajchi eedewa ahbokus, dajchi papirofus u. t. t.

Starp scheem Turkeem Penja gadijees schahds notifikums. Kah-
 das deenas tur jau buhdameem, weens Turks top no kahdas mas-
 tirgotajas par winas wihru usshimets. Schai kundsei paschai us
 leelas eelas kahda masa bode, kura wina katru deenu sehsh un
 tirgo. Te kahda rihta reds wina scho mineto Turku garam eijam
 winai nahf toti pasihstams preekschā. Schi tuhda bodeli aif-
 lehds un eet Turkam pakaf; ta weenu deenu, otru un trescha pehdigi
 wina scho usruna, bet tas ne ko neatbild, lidamees ka Kreewu walodu
 neprot. Mineta kundse to peerahdija polizijai, teikdama, ta esot wi-
 nas wihrs, kure preeksch wairaf ne ka 10 gadeem par kahdu leelu
 nojeegumu us Sibiriju aissuhittis, un tagad schē Penja. Polizeja ne-
 lika few diwi reises teiktees, bet Turku tuhda eewilta, un pehz seewas us-

rahdiſchanas, ſahdas ſihmes tam pee mafas: ſahrpinas un ta tahſatu, tas zaur poližejas ahrſti apluhſots, pateſi par winas wihru iſrahdiſjās. Bet Turkelis leedjās un teiz zaur tulkū, ta krewiſki nemaſ neprot, eſot iſhts Turks. Polizija ſcho apzeetinaja ſinamā weetā un tagad meklē to leetu iſſtaidrot.

Laiks ir pahrgroſijees. — No 10. oktobra ſahſahs ſaltans 1—3° R. ar ſneegu. Sneegs ilgi nepaſtahweja, bet ſala deht ſautini diſti raiſjās wehl ar ſauku noſopſchanu; dāudjeem wehl griki un proſa, ja pat lini laukā. Labibas ſenas aug: Rudſi 480 lihdſ 550 f., griki miſkſti: 350 f. — 4 r., ſauſi 450 f. lihdſ 5 rubl. Sirni, majee 8—9 rubli, leelee 10—12 r., linu ſehklas 6—7—8 r. par tſchetwertu. Loppu mehriſ wehl naw beidſees. P. Graubing.

No Plewnas. Šchē bija weſelu nedefu weenumehr ſneegs un leetus un tiſ ſtiſrē aukſtums, ta ir eſ druſku ſaſlimu; bet tagad jaw ofru deenu ir labſ laiks un ar manu weſelibu ſahw atkal itin brangi. Pee Plewnas ir tagad gwardijas diwiſijas atnahkſchās, tā ta iſhā laikā jo leelaſ iſſchirdamas leetas galamas. — Par muſſu apſtiprinajumeem man naw teeſibas rakſtiſ. Apaſch generata Toblebena wadiſchanas mehſ ſawas poſizijas apzeetinam. Wator Turki iſſchahwa uſ maneem ſtrahdneekem diſpas granates, bet neweena no ſchihm netrahpija, nedſ ſprahga; tika diwi garam eedami ſaldati tapa no afmenu gabaleem eewainoti, furus granates noſtridamas ſadauſija. — Pee Plewnas ir wiſs meerā. —

6. oktobri. Treſchā oktobri eſ nahzu apaſch breeſmigās artilerijas ugunſ. Tas notika uſ ſchahdu wiſi: Turki ne-iſprotamā wiſſe to tā noſaukto Krewu — Numenu bateriju, kura Griwizās ſahbſchās preekſchā, par labo roku no Plewnas ſchoſejas, atronahs, koti eenihduſchi un iſſchahwa uſ ſcho batariju ſahdas 50 granates. Mani laudiſ ſtrahdā netahku no ſchihſ eenihſtās baterijas. Kad Turki ſahſta ſchaut, tad eſ aiſgahju lihdſ ſchāi baterijai. Biju wehl tika ſahduſ fokus no baterijas atſtatu, tē man weena granate par galwu pahſſilpoja. Eſ ahrī eeflehu tur tuwu eſoſchā bebrē. Tē nahk ari tuhlin otra granate un noſtrih tika ſahduſ fokus no manis uſ ſemi — un ſprahgſt puſchu. Bija gan breeſmu piluſ brihdſ. Tomehr eſ tapu tika ar ſemehm apbehrſ un neweenas wainas nedabuju. Tuhlin eſ zehloſ augſchā un eefſtrehu baterija, kur eſ wiſu ſchahdiſchanas laiku pawadiju un uſ to noſkatijos. Tiklihdſ Turki baterija maſi duhmīni iſſchahwahs, ta mehſ tuhlin lihdam blindahſchās eefſchā un tā no ſchahweeneem iſſargajamees. Turki ſchahj koti labi. Winu baterija atronahs 1700 aſis no muſhejas noſt un tomehr winu ſchahweeni trahpa muſſu ambraſurās — wakar wini bija weenu laſeti trahpijuſchi. Gaidam, ta Numeni Turki redutei uſbruks (Šchi uſbrukschā ari notika 7. oktobri, bet tā jaw ſinamſ, Numeneem neiſdewahs Red.) Laiks pee mums atkal aukſtſ un nepatihkamſ. — 8.

No kara-laufeem.

Muſſu kara-pulku uſdewums Aſija drihſi buhſ tā peepil-ditſ uſluhkojamſ, jo kad Karſa un Erſeruma zeetokſchī kriuſchi, tad Turki kara-wara Aſija ir ſalauſta. Ka ſchee no muſſu pulkeem aplehgereteē zeetokſchī wiſai ilgi nepehſ atturetees, naw to ſchahubitees, kad Turki wiſpahrigas pahrtikā un naudas truhtumu un ihpaſchi ſcho zeetokſchū wahjibas eewehro. Pehz ſihſtatahm ſinahm Karſā walda neween leelſ truhtums, bet ari leelaſ iſbaileſ un ſajukſchanas. Bairat tuhſtoſchi ſlimu un eewainotu eſot beſ aploſſchamāſ. Sawās gruhtās behdās Turki 25. oktobri mehginaja no zeetokſchā iſlauſtees un muſſu pulkeem uſbruht, bet kluwa atpakal fiſti un leeliſtam ſakauti, pee kam weena apzeetinata weeta muſſu roſās nahza. — No wiſa leelā pulka Muktarām-Paſcha pehz ta leelā kauta 3. oktobri tika 2800 wihrū atliuſchees, ar kureem wiſch uſ Erſerumu dewees un pa daſai ar ziteem pulzineem ſawenojees. Bet ir tur wiſch 25. oktobri atkal kluwa ſakautſ un tagad eſot paſchā Erſerumā, to wiſch gribot aiſſtahwet lihdſ beidſamām, kurpretim tureenes eedſihwotaji to pa

wiſam newehlotees, tadeht ta tahda weetiga attureſchahwahs tika pilſehtam neaprehkinamu ſahdi daritu.

Eiropāſ kara-laukā wiſpirms alaſch wehl ir Plewna, no kuras kriſchanas pa leelai daſai turpmalaſ kara-liſtenis atlehts. Pehz jaunam ſinahm Osmān-Paſcha ilgi wairſ newar turetees — wina pahrtikāſ krahjumſ drihſ buhſſot beidſees. To atſihdama Turki kara wiſwalde prahtoja, lai Osmāniſ Plewnu atſtahjot, bet tas naw eefpehjamſ, tadeht ta ta no wiſahm puſehm ir eeflehgta. Tadeht tad nu ir nolemſ, ihpaſchu armiju dibinat, taſ Osmānim nahſtu palihgā. Šchi armija ir uſtizeta Mehmedam Ali-Paſcha; bet knapi domajamſ, ta ſchis noluhſ ar ſekmi iſdoſees. — ta Mehmedſ muſſu lih-nijahm ſpehſ zauri lauſtees un Osmānim roku ſneegt. — Plewnas kriſchanu wehl nebuht nenogaidot, weena daſa no muſſu armijas (ſata, ta eſot 70,000 wihrū) dodahſ uſ Adrianopoli un zekā jau daſchu ſtiſtru weetu eenehmūſe, Turkus alaſch ſakaudama.

Suleimāniſ-Paſcha ſawu armiju ſawahſot pee Raſgradeſ. Ruſſchukā wiſch atſahjis 20,000, Osmān-Baſarā 16,000 wihrū. Pa wiſam winam pee Raſgradeſ eſot ap 95,000 wihrū. Silifrijaſ garniſija eſot 15,000 wihrū ſtiſtra. Suleimāna galwas-for-teliſ eſot Rabakulakā.

Egipteſ kara-pulki ſem printſcha Haſana wadiſchanas, taſ lihdſ ſchīm bija Dobrubſchā, eſot atſahpūſchees uſ Warnas zeetokſni, kur tee ſeemas-garniſija palikſhot.

Sihſtataſ kara-ſināſ ir ſchahdas:

a) Eiropāſ Turziā.

Peterburgā, 25. oktobri. Iſ Bogotaſ wakar ſinoja: Tete-bene 19. oktobri kluwa eenemta no palſawneeka Orlowa ſalbateem. Genemſchana mums koti maſ maſſaja: 1 kritiſ, 4 eewainoti un 17 ſa-ſpaiditi (kontuſioneereti). Tika ta redute, taſ wiſu poſiziju apſargaja kluwa ar joni nemta. Tee ziti apzeetinajumi Turkeem paſcheem no ſewis bija ja-atſahj. Turki behga uſ Karlowaſ un Orkanijaſ puſi. Turkeem bija 600 wihrū infanterijaſ un 150 kawalerijaſ, wineem krita ſahds 100 wihrū.

Peterburgā, 26. oktobri. Iſ Bogotaſ ſino, ta generata Sto-bekewa nodata tai nakti uſ 24. oktobri uſtaifiſuſe baterijaſ pee Breſtowizaſ un otra rihtā uſbruſuſe kſahſtalajeem eenaidneeka apzeetina-jumeem un nomaitajuſe winu aiſſtahwjuſ. — 21. oktobri muſſu leib-dragoneri iſſitahſ zauri lihdſ Dſchurilowo, ſakawa tur weenu pulku Iſcherkeſu un atnehma wineem dāudſ mantas. Muſſu ulani dabu-juſchi ſawā warā to leelzeku no Raſhowaſ uſ Widinu un nopoſti-juſchi to telegrafa lihniju ſtarp Raſhowo un Lom-Palanku. Raſhowo ir apzeetinata un teel apſargata no 1500 wihreem infanterijaſ un 3 leelgabaleem. Rahda nodata no muſſu kara-pulkeem ir aiſgah-juſe uſ Lom-Palanku. Turki eedſihwneeki aiſbehg uſ Sofiiju. Generalmajorſ Iſcherewinſ eenehma Petreweni un toſ apzeetinajumuſ pee Tabloniſaſ.

Peterburgā, 25. oktobri, wakarā. Keiſara Majeſtete 23. okt. apluhſtoja muſſu poſiziju winpuſ Wid-upeſ.

b) Aſijaſ Turziā.

Peterburgā, 27. oktobri. Generatu Heimāna un Terguſaſowa ſaweenoti pulki ſakawa 23. oktobri, dewinaſ ſtundas zihuidamees, Muktarā un Iſmaela Paſchaſ kara-ſpehlu pee Dewebojuneſ. Turki aiſbehga leelā ſajukſchānā, ſawu lehgeri, ſawuſ munizijaſ un uhdēna krahjumuſ pameſdami. Muſſu pametumi wehl naw ſkaidri ſinami.

Peterburgā, 27. oktobri. Iſ Kirikdarāſ ſino no 25. oktob. Kamehr generaliſ Laſarewſ wakar preekſch Karſā mehginaja no-ſtiprināteeſ, Turki iſnahza iſ zeetokſchā un uſbruſa winam, bet kluwa pawiſam ſakauti. Diwi Krewu bataljoni, Turkeem pakal diſhdamees, eelaſahſ lihdſā eefſch Hafiz Paſcha apzeetinajuma (tabija), aplawa pa leelakai daſai ta apzeetinajuma garniſiju (ſarguſ) un aiſnagroja leelgabaluſ. Atpakal nahſdami atweda ſawangojuſchi 10 Turki ofi-zeerus un 40 ſaldatuſ. Muſſu pametumi koti maſi; Turki koti dāudſ paſauđeja.

Wisjannakās finās un telegrami.

No Arijas kara-lauka par to lautu pee Demebojunes 23. oktobri (st. sji num. "Arijas Turijā") Balb. W. no 29. oktobra raksta, ka tas no pulst. 9 1/2 rihā libi 6 1/2 walarā wilzees. Mufseji uswarejūchi zaur tam, la wini enaidneela armijas kreiso sparnu aplenkūchi un zaur winas wibu zauri lausfūchees. Genaidneeks beħga u' Erserumu un ta apgabalu. Mehs eemantojahm 40 leela gabalus, wifu leħgeri un loti daubj munizijas un patronu un sawangojahm 8 ofizerus un wairat ne la 300 saldatu. No fronteš mums istahjajs 30 ofizeri un 800 saldatu.

Sfg. nebela "Zeitung für St. u. L." sioja, ka Erseruma piš. jau enemta, bet sji sīa israhbijūcheš ta nerittiga.

No Eiropas kara-lauka W. W. sīno 28. okt. Generalis Dronoms e' n ehma Brazas pilsetu (us deenwibu puš no Plewnas, Ned.), turu 800 Turku lahneeku un 300 Tcherkesu aistahweja. Mehs eemantojahm 1000 ores ratu un loti daubj promianta. Takai maš saldatu mehs saudejahm.

Rakti us 30. oktobri Turki pee Bogotas mehginaja generala Skobekewa pulkeem šlepeni usbrukt, bet Kuwa atpataf sīti, pee kam mehs pafaudejahm 120 wihru.

28. okt. 6000 Turku mehginaja no Plewnas islausteš un mufsu lihniat zauri spektees, bet Kuwa atpāhtī atpataf un pafaudeja 700 wihru. Mufsu pameš tūmi neħija leeli. Generalš Skobekewš, kas pee sħihs laujas komandereja un par 1 1/2 diwisionehm (ne wis diwīstjahm) ezejētš, 27. okt. eeneħma weenu rebuiti (apsetinatu weetu), pee kam mums frita 37 un eemainoja 140 wihru.

Peħz sīnahm i' Bihnes no 1. nowembra Turku kara-padome noleħmuse, Dš-manim Pašcha paveħli dot, lai tas Plewnu atstahj, pee kam Mehmedš Ali winam lai naħtot paliħga.

(War buħt ka tas augšam min. mehginajums, no Plewnas islausteš, ar sħo-paveħli sħahw satarā. Bet ka to špildit naw til weegli, ta nosprešt, — tas jau israhbijeeš. Ned.)

Atbidošchais redaktors un isdewejs G. Mather's.

Sludinajumi.

Nestlé's ihstais behru pulweris

preekšch sīhdamū behru ehdinafchanas.

Wisleelafais leħgeris preekšch leel un sħtandees pee Aleksandra Wenzela, Peterburgā, bankas lihniat N. 4, pretim Gostinow dworam un Wojnesenski-tiltam N. 25, kw. 2.

Jelgawā dabujams pee Lankowsky un Liccop, pee Samuela Todlebena un pee J. F. Kleina.

Weenigais agents preekšch Kreewu walstis: *Alexander Wenzel*

Publiku laipni luhdsu cewehrot, ka es tīkai par to došchu ihstenibu atbildu, kas sili stampeletas un kurahm parastīchees mans weenigais agents Kreewu walsti: Aleksanders Wenzels.

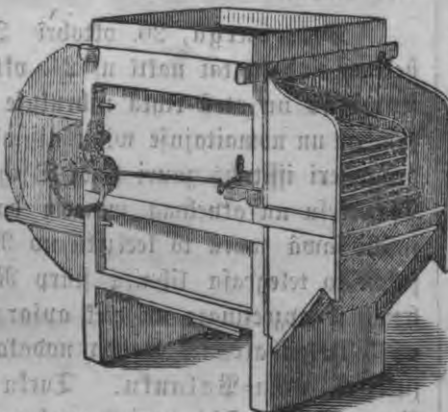
Henry Nestlé, Beven (Schweizija).

Zena
1 Rub.
par doši.

Mihgā pee B. Džirka, J. Kapteina, Jelgawā pee S. Alluana un J. Schablowka u. s. ir dabujami; Kaudsties Matija dzejoli II. par 40. l. gab. N. Pūšlīna Gubstītais Kaukafā, Kaudsties Matija pahrgelts 25 l. gab. [1-1]

van Dyk, Superphosphat Rīga - Packard - van Dyk, Mihgā, Smilšņu eelā, Claytona lokomobiles, mašinas, Packarda superfosfati un hwišadas zitas laukšaimn. maš. u. rihči

Kulamas mašines

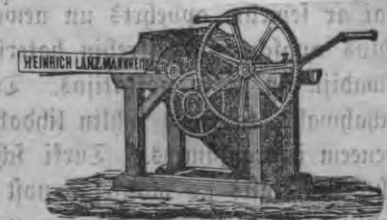
ar rolahm un sīrgu spēħu dš-namas i' Heinrich Lanz fabrika Mannheimē.

Fabrikis ir lihds 1876. g. beigahm pahrdewis

54,972 mašines kas wišlabata peerahdišchana, ka sħihs mašines ir toti teizamas.

Weenigais kraħjums pee J. W. Grammann,

Mihgā, Nikolai eelā, blatus streħneeku dahrsam. [5-1]

Puzmašines

no wišada leeluma par leħtahm zenahm pahrdod

J. W. Grammann, Mihgā, Nikolai eelā, blatus streħneeku dahrsam. [1-1]

Sengaiditā graħmata,

Sarunas

Latweešchu, Kreewu un Wahzu walodās

ir tagad pat gatawa tapuse un wišās Baltijas graħmatu-tirgotawās dabujama. Driħjumā weħl iħnahš:

Alga peħz nopelnas

Statiluga trejds sehleens no K. Kalnina.

Medneeki

Statiluga weenā sehleenā no K. Kalnina.

Apghdatajs: E. Sieslacs, graħmatu- un bilšchu- drukatājs Jelgawā.

Daru zaur sħo sīnamu, ka es Salbū sawā namā wilas kahršchamo mašchini esmu, eriktejis un wīlu preekšch kahršchanas peeremu. Luhdsu tos, kam wila kahršchama, lai mani apmeklē. Tad weħl buhs drihs pee manim patent-mašchine ušteleta fur wadmalu preekšch preešchanas un defateerešchanas peeremšchu; apšolu, ka katrs ar manu darbu warehs pilnā meera buht.

E. Trach.

Sludinafchana

Zaur sħo daru sīnamu, ka mans peħrwešchanas, speešchanas, un wadmalu welschanas fabrikis atrodahs Kātrines eelā, N. 14 Jelgawā un luhdsu wišus zeenijamus Lauzineekus, kas lihds sħim sawu ustižibu man dahwinajušchi, aridšan us preekšchu mani ar sawam apstelešchanaħm eepreezinat.

J. G. Steikowsky.

No žensures atweħlets. Mihgā, 31. oktobri, 1877. Drukatš pee E. Sieslaca, graħmatu- un bilšchu- drukatāwā, Jelgawā.

Schim numuram ir peelikta bilde "Tagadeis Kreewu karšch"